

פחד דוד

פרשות
אחרי מות
קדושים
י"ב אייר
תשפ"א

1073

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוו"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוו"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 6:38 | 6:54 | 6:47 | 6:57

מוצאי שבת 7:53 | 7:55 | 7:55 | 7:53

רבינו תם 8:31 | 8:34 | 8:35 | 8:32

משכיל לדוד

סיבת קריאת הפרשה על שם בני אהרן

את פרשת אחרי מות ביום הכיפורים, שכשם שחורבן הבית היה לכפרה על עם ישראל, כך מיתת בני אהרן הייתה לכפרה על עם ישראל (מו"ק כח, א).

ומה שאמרנו לעיל שבני אהרן מתו משום שהגדישו את הסאה, נראה לומר שהקב"ה מעולם לא נוטל את נשמת האדם מיד, אלא רק אם הגדיש את סאתו והרבה לחטוא לפניו יתברך (סוטה ט, א). וברי הוא שאין לנו אחיזה ותפיסה כלל מה היו חטאיהם של בני אהרן, וכבר נאמר (ויקרא י, ג) "בקרובי אקדש", משמע שהיו צדיקים וקרובים לה'. אך מכל מקום יש בעניין זה לעוררנו ולהעמידנו על כך שיש לו לאדם לשוב בתשובה על כל מעשה קטן שעשה, על מנת שחלילה לא יצטרפו עוונותיו אלו לאלו, והקב"ה יצטרך להיפרע ממנו באופן קשה וכואב.

יש לנו לדעת שהקב"ה לעולם אינו נפרע מן האדם מיד, אלא קודם כל שולח לו איתותים וסימנים שיעוררוהו לתשובה. בתחילה החליפה נקרת, אחר כך המנוע של המכונת שובק חיים באמצע נסיעה, לאחר מכן בא על האדם חולי קל, ואם אין בכוח כל זאת להחזירו מדרכו הרעה, הקב"ה ממית עליו אסון קשה וכואב, מתוך תקווה שאולי הפעם הזאת הוא יתנער משרעפיו וישוב לה' אלוהיו (עי' קידושין כ, א).

וכגון זה מצינו שהדובר לשון הרע אינו לוקה בצרעת מיד בגופו, אלא תחילה כתלי ביתו וכליו מתכסים בנגעים, לאחר מכן בגדי מתנגעים, ואם עדיין לא שב בתשובה על דיבוריו הרעים, הקב"ה שולח נגעים על בשרו (רמב"ם סומאת צרעת טז, י').

וכפי שכבר הזכרנו, המפריע העיקרי בעבודת ה' זהו השגרה וההרגל. פעמים רבות לבנו גם בכל הדברים הטובים הסובבים אותנו, היות וכבר הורגלנו בהם עד שטבעו לנו שכך ייעשה עיננו, ורק כשרואים אנו שיטנו אדם אחר המהלך בעזרת קב"ים או בעזרת מקל עיוורים, יש בכוח זה לעוררנו להודות לה' יתברך על כך שאנו צועדים על רגלינו כשאנו בריאים ושלמים ורואים בעינינו את כל המתרחש סביבנו. הנה מצינו שבני ישראל שמדבר זכו לניסים מופלאים, שירד להם לחם מן השמים כשהוא מוכן לאכילה. ולמרות הלחם הרוחני שלו זכו בני ישראל, הם כזו במן וביקשו לעצמם בשר תאוה, למרות שהיו יכולים לטעום את טעמו במן (יומא עה, א). וקשה עד מאוד כיצד ניתן להסביר עובדה זו המשוללת כל הגיון.

ונראה לבאר ענין זה על פי מה שאמרנו עד עתה, שבני ישראל התרגלו כל כך לניסי ה' ולמן הניתן להם מן השמים, עד שלא חשו צורך להודות על המן, ולא זו בלבד אלא שבאו לקוץ בו.

וכאמור, בני אהרן חששו עד מאוד שבני ישראל יבואו להרגל, וחלילה יקוצו בשכינת ה' שבמשכן, כפי שקצו בלחם הרוחני שירד להם מן השמים, לפיכך עשו מעשה אשר בגינו התחייבו בנפשם, על מנת להזהיר וללמד לישראל עד כמה יש להם לכבד את השכינה ולנהוג בה בכבוד רב, שחלילה לא יתבעו במלוא חומרת הדין.

הקב"ה הסכים עם מעשם של בני אהרן ועל כן ייחד פרשה על שמם, אותה פרשה העוסקת בעניין קדושת המקדש שאותו כיבדו ורוממו, ואשר על ידם נתקדש גם כבוד ה', בבחינת האמור "בקרובי אקדש".

"וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבנת לפני ה' וימותו" (ויקרא טז, א)

הנה יש להתבונן ולשאול משום מה פרשה זו קרויה בשם פרשת אחרי מות שני בני אהרן, בזמן שפטירת בני אהרן מוזכרת רק בפסוק הראשון של הפרשה, ואילו לאחר מכן כל הפרשה כולה מדברת בענייני המקדש. לכאורה ראוי היה שפרשה זו תיקרא בשם פרשת המשכן וכיצא בזה, ומפני מה נקראה על שם מות שני בני אהרן בזמן שמוותם מוזכר ומתואר בעיקר בפרשת שמיני.

כדי לבאר קושיה זו, נקדים ונאמר שישנם הסברים שונים חז"ל (תנחומא אחרי מות ו) על שום מה התחייבו בני אהרן בנפשם. ישנו מאן דאמר שנענשו על זה ששרתו במקדש מבלי לשאת אשה. ישנו מאן דאמר שנכנסו למקדש שתויי יין. ישנם הסוברים שהוסיפו אש זרה. וישנם האומרים שנענשו על כך שהורו הלכה בפני רבם. ואף ישנה דעה שהיה זה עונש על כך שהחציפו פנים כנגד משה ואהרן ואמרו מתי ימותו שני זקנים הללו ואנו ננהיג את העם תחתיהם.

ונראה להסביר שעל כל מעשה מצד עצמו, בני אהרן לא היו מתחייבים בנפשם, אך מכיוון שהגדישו את הסאה, הקב"ה נפרע מהם.

והנה בני אהרן עשו מעשה והקטירו קטורת לפני ה' למרות שלא נתבקשו לכך, כיוון שהם חששו שבני ישראל יתרגלו למציאות של שכנית ה' בתוכם ובתוך המקדש, ועד מהרה יבואו להקל ראש בכבוד המשכן ובכבוד השכינה וילקו עבור זאת. שכשם שבני ישראל התרגלו למציאות של משה ואהרן בקרבם, עד אשר לא חששו להעיז פניהם כנגדם ולבוא אליהם בטענות ובקשות, כך חששו בני אהרן שאף בעניין המשכן יהיה כן ובני ישראל יבוא לידי הרגל בשכינת ה' וחלילה יקלו בה ראש. ומשום כך בני אהרן מתוך מסירות נפש עצומה ביקשו לעשות מעשה אשר יחייב אותם בנפשם ובוה יזכירו קבל עם ועדה, עד כמה יש להזהר בכבוד המשכן והשכינה במלוא חומרת הדין.

וממחשבה למעשה נכנסו בני אהרן למקדש והקריבו בה אש זרה ולכן נשרפה נשמתם. וכשבני ישראל הבחינו בזאת, מיד נתמלאו יראה ופחד והקפידו בכבוד המשכן ביתר שאת. וכגון זה מצינו בצלופחד שקוּשש עצים בשבת (שבת צו, ב), על מנת להזהיר וללמד לישראל שהם מחויבים במצוות ה' אף בלכתם במדבר ולא רק בכניסתם לארץ, ואם יתרפו ממצוות ה', עלולים המה להתחייב בנפשם. והיות שהקב"ה הכיר שכל מעשהו של צלופחד נבע מתוך מסירות נפש ורצון ללמד לעם לקח ומוסר, הוא השאיר לו שם ושארית בארץ בזה שבנותיו יירשו את נחלתו, ולא זו בלבד אלא שזכו שתתחדש הלכה על ידן (עי' סנהדרין ח, א).

וכגון זה בני אהרן עשו את מעשיהם מתוך מסירות נפש עצומה ודאגה לכלל ישראל, לכן קרא הקב"ה ואמר (ויקרא י, ו) "כל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'". כמו כן הורה הקב"ה שהפרשה המדברת על המקדש תיקרא על שם מות בני אהרן, על מנת להעלותם על נס ולהדגיש שכל הכבוד שבני ישראל רכשו למשכן ולאחר מכן למקדש, נוקף לזכותם של בני אהרן שעוררו אותם על כך.

וראיתי בחז"ל (ר"ה יח, ב) שאמרו שקשה סילוקן של צדיקים כחורבן בית המקדש, ומיתת צדיקים מכפרת. ונראה שמשום שנדב ואביהוא נתנו את נפשם על כבוד המשכן שלא יזלזלו בו בני ישראל, לפיכך אפשר לומר שהושוו למשכן, שכשם שהמשכן מכפר, כך מיתת נדב ואביהוא מכפרת. לפיכך קוראים

הילולא דצדיקא

יב - רבי סוסו יוסף הכהן רבה של גאבס

יג - רבי יעקב אבולעפיה ראב"ד טבריה

יד - רבי צדקה הררי הכהן

טו - רבי דוד יהודיף

טז - רבי רפאל אליהו עבו מייסד 'אוצר התורה' במרוקו

יז - רבי אליהו חיים מורה רבה של טהראן

יח - רבי שלום בוזאגלו מח"ס 'מקדש מלך'

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

אז של מי היתה חבילת הוופלים?

צורה לצורת חשיבה מקורית ומיוחדת, פותחת לנו התורה ומצווה אותנו: "בצדק תשפוט עמיתך". חז"ל, כבר מסבירים כי פירוש המצווה הוא נוגע למעשה בשעה שאנו רואים אדם שאינו נוהג כהוגן והתנהגותו תמוהה בעינינו, עלינו לחפש את הדרך להגן עליו בתוך מחשבתנו פנימה, להפעיל את גלגלי המוח ועזרי החשיבה שלנו, כדי להשאירו באור חיובי למרות צורת התנהגותו, שישאר זכאי בעינינו למרות שהתנהלותו מעוררת תמיהה.

למידה אצילית זו יש לה גם מאפיינים ייחודיים: ראשית, בניגוד למה שמקובל לחשוב, זו לא מידה טובה, וגם לא מעלה יתירה. זו מצות עשה לכל דבר, כמו לקרוא קריאת שמע מדי בוקר. יתירה מכך, גם אם בעבר לא נהגנו כך, וכבר קבענו במוחנו כי פלוני אישיות לא חיובית בשל התנהגותו - עדיין, ברגע זה אנו מצויים

לשנות את החשיבה, להפוך את מבטנו כלפיו ולמצוא לו נקודות זכות! היה זה באחד מבתי החולים המפורסמים במרכז הארץ. לחדר ההמתנה באחת המחלקות נכנס יהודי, ומניח במקום שלידו את צרורו - שקית ובה כמה מסמכים רפואיים, חפצים אישיים, וגם חבילת וופלים בה הצטייד כצידה לדרך.

אותו יהודי יוצא לרגע, ולפיכך השקית נותרת במקומה, כאשר על כסא סמוך ממתין יהודי נוסף. כשהוא חוזר, הוא מביט ואינו מאמין: היהודי שישב לא רחוק ממנו אוחד בידו את חבילת הוופלים, ואוכל ממנה בהנאה רבה... לבו התקומם על חוסר הצדק המשווע, על הגזלה לאור היום, על מה לא. הן זו חבילת הוופלים שלו, אותה הותיר בשקית לזמן קצר - והלה כבר חמד אותה ומרוקן את תכולתה.

הוא ממחרר להתיישב על ידו, ושולח גם הוא יד ארוכה אל תוך חפיסת הוופלים. הממתין שעמו לא נבהל, ומוסיף לאכול בשקיקה. המחזה היה מוזר ומצחיק כאחד - שני אנשים שאינם מכירים זה את זה, אוכלים בצוותא מתוך חבילת וופלים משותפת כביכול, ומצויים בתחרות סמויה מי מספיק לאכול יותר.

כשהגיע הוופל האחרון בחפיסה, היה בטוח בעליה כי לפחות עתה יתאפק הממתין הזר, ויאפשר לו לאכול את הוופל האחרון. אלא שזה לא קרה - והלה, בחוצפה לא ברורה, שלח יד ארוכה משלו לתחתית החבילה, ומשה משם את הוופל האחרון, לא נותר לו אלא לזרוק את החבילה הריקה לפח...

עיניו נעו בכעס רב, על התנהגותו של הזר הגנב, הלא מנומס, ועוד אי אלו תארים משונים שהדביק לו. רק הרופא במקום הציל את המצב, כשקרא לו להיכנס פנימה, כי תורו הגיע.

כשיצא, ופנה להכניס את המסמכים שקיבל לשקית, חשכו עיניו, גופו רעד בחוסר שליטה וכולו התכסה בחיזורון בהיר. בתוככי השקית נחה בשלווה חבילת הוופלים שלו, איש לא נגע בה לרעה. מסתבר אפוא, שהוא זה שאכל בחוסר נימוס בולט מתוך חבילתו של חברו, ועוד חשב כי הלה הגנב...

הסיפור, המופיע בקונטרס 'ווי העמודים' מעדות עד ראייה, מאיר ומזהיר: לעולם לא נוכל לדעת, מה גרם לפלוני לנהוג כפי שהוא נוהג, לעולם לא נוכל לשער אם הצדק עמו ועד כמה. אנו יכולים רק 'בצדק' תשפוט עמיתך' - לדון אותו לכף זכות, להתייחס למעשיו שנעשו בצדק וביישר - זה תפקידנו!

לימוד מוסר משפיע על האדם

"רבי, פנה אל"י באחד הימים בחור ישיבה. משום מה אני מרגיש שחסרה לי אמונה בה' יתברך, למרות שאני יושב והוגה בתורה הקדושה במשך כל היום. דבר זה מפריע לי עד מאד וטורד אותי בלימוד התורה".

לשמע דבריו שאלתי אותו כיצד הוא חושב שניתן להסביר את התופעה המוזרה, ביקשתי ממנו שיחשוב רגע וינסה להבין בעצמו את הסיבות לחוסר האמונה שלו בה'. הבחור הרהר מספר רגעים, ואחר כך השיב לי שהוא חושב שחוסר האמונה שלו נובע מכך שרבני הישיבה אינם נותנים לתלמידים מספיק מוסר.

כשמעתי את דבריו הכניס הבנתי את מאמר המשנה "אם אין דרך ארץ אין תורה" (אבות ג, יז). דרך ארץ - זהו המוסר, והתורה - אלו האמונה וקיום המצוות. על ידי המוסר שקודם לאמונה ולקיום המצוות - אנו למדים כיצד לעשותן באופן הראוי ביותר מתוך יראת שמים

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "ויהי דבר ה' ואתה בן אדם". (יחזקאל כב)

הקשר לפרשה: הנביא זועק על חטאיהם של ישראל, שהוא מעניין הפרשה בה מוזהרים ישראל שלא לעשות כתועבות הגויים.

בקהילות האשכנזים מפטירים "הלא כבני כושיים" (עמוס ט) שם מסופר על מלכות ישראל שיצאו לגולה מפני חטאי הדור, כפי שמוזכר בפרשה "ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אותה".

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

מהו דיבור לתועלת?

ארבע חלקים עיקריים של דיבור לתועלת שלמענו מותר לספר גנאי:

- א. לסייע לאדם שעליו מדובר - כגון לדון עם אדם אחר על מגרעותיו של פלוני כדי לסייע לו לשפר מידותיו.
- ב. לסייע לאלו המושפעים לרעה מהתנהגותו של אותו אדם.
- ג. להגיש עזרה למי שנפגעו ממנו פיזית נפשית או כלכלית. או להגן על אנשים מפגיעתו של אדם זה להבא, כולל הזהרת מי שמתעתדים להיכנס איתו לשותפות עסקית והם אינם חושדים בדבר.
- ד. לסייע לאחרים ללמוד משגיאותיו של אותו אדם

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

כוחה של השפעה

"כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחוקותיהם לא תלכו" (ויקרא יח, ג)

וכי יעלה על הדעת שעם ישראל שהינו עם בחירה וכבר קיבל את התורה, יבקש לעצמו לילך אחר חוקות הגויים. וביותר, אחר חוקות עמים קשים ומתועבים כמצרים וכנען. וכידוע לא זכו ישראל להיגאל ממצרים אלא בעבור שלא שינו שמם לבושם ושפתם, ועל שלא התערבו בקרב המצרים. אם כן צריך עיון מדוע הקב"ה חש לצוות את ישראל שלא ילכו אחר אורחות הגויים, בשעה שכבר הוכיחו בעצמם שהם נוהרים עד מאוד לשמר את זהותם היהודית, וגם בזמן שהיו משועבדים במקום זימת הארץ, הקפידו המה לגדור עצמם בג' גדרים אשר העידו בהם שבני העם היהודי המה.

ונראה לומר שציווי זה הוא כגון ציווי המצויים לעשיר לבל ינהג כמנהג העני, וכשם שאין צורך לצוות לעשיר לבל ינהג כמנהגי העני, מה טעם ציווה התורה על עם בחירה לבל ינהג כאומות העולם הפרוצות והמתועבות ביותר.

והביאור בזה על פי האמור (עי' רש"י במדבר טו, לט) "עין רואה ולב חומד". דרך העולם שהעין נמשכת אחר תאוות החומר, והגם שאין ברצון האדם לנהוג כפי ראות עיניו, אך עד מהרה לבו נמשך כנגד רצונו, ולפתע מוצא עצמו עובר על החמורות שבעבירות. אם כן ברור לכל שבני ישראל מצד עצמם לא חפצו ולא אבו לילך אחר חוקות הגויים, אך הקב"ה שהינו בוחן כליות ולב, יודע ומכיר את טבע האדם ולפיכך ציווה על ישראל בעניין זה. והגם שבני ישראל מצד עצמם אינם חפצים להידמות לגויים, אך מתוך שיראו במעשיהם ויתבוננו בחוקותיהם, יכולים הם אט אט להימשך אחריהם ולבוא לידי מעשים אלו בעצמם.

ובשעה שבני ישראל היו במצרים, הקב"ה העניק להם שמירה והגנה מיוחדת לבל ייטמעו בקרב המצרים. הקב"ה ידע שאם בני ישראל יעשו עוד פסיעה קטנה ויכנסו בשער הני של הטומאה, לא תהיה תקומה לנפילתם וכבר לא יזכו לצאת ממצרים. ולכך העניק הקב"ה שמירה והגנה לבני ישראל - שגם כך היו מצויים במ"ט שערי טומאה שכאמור, אם לא היו נמנעים מנישואי תערובת, לא הייתה תקומה לנפילתם.

פניני הפרשה

המלוכלך יתהפך להיות מצוחצח

"כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו" (ויקרא טז, ל)

מדוע צריך עוד 'טהרה' אחר כפרה?

כך ביאר בעל "הכתב והקבלה":

כבר אמרו רבותינו (יומא פו, ב) כי בכוחה של תשובה להפוך זדונות לזכויות. והנה ללשון 'טהרה' יש שתי משמעויות, האחת - הסרת הזוהמה והפסולת, כמו 'זהב טהור', שהוא זהב זך ונקי מכל סיג ופסולת. השניה - זוהר וצחות, כדברי הכתוב (שמות כד, י) "וכעצם השמים לטוהר".

כנגד שתי משמעויות אלו דיבר הכתוב: "מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו" - אם אתם תשתדלו להיטהר ולהסיר מכם כל פסולת וזוהמת החטאים והפשעים, אזי "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם" - ה' יסיר וינקת את כל חטאתיכם, ולא עוד אלא שהמלוכלך עצמו יתהפך להיות מצוחצח ומזוהר, כי הזדון עצמו יתהפך לזכות.

לא להתיימש בשום מצב בעולם

"ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך לקצור" (ויקרא יט, ט)

פשר סמיכות הפסוק הקודם המסיים ב"ונכרתה הנפש ההיא מעמיה", למצוות פאה ולקט. מפרש האור החיים 'הק', כי בזה רמזה התורה לבל יאמר האדם שהזיד והתחייב כרת, שכבר אין הוא צריך לשמור עצמו מעשיית רע שהרי בין כך ובין כך כבר נתחייב כרת. לכן המשיכה התורה ואמרה: "ובקצרכם את קציר ארצכם", אף כאשר גרם האדם לעצמו "שנקצר קציר ארצו" שהוא עונש הכרת, עם כל זאת - "לא תכלה פאת שדך לקצור" אותה במעשים רעים אחרים, לפי שעונש כרת אינו על כל הנפש, אלא רק על הענף שבו רמוזה מצווה זו, ועדיין יש ענפים אחרים הדבוקים בשרשם. והנה כי כן, לכל נפש ישראל יש שרשים למעלה כנגד כל מצוות התורה, ולכן אף אם נכרת ענף אחד, עדיין עליו לשמור על הענפים האחרים שבנשמתו לבל יכרתו.

ולכן ציווה התורה "ולקט קצירך לא תלקט" ברוב פשעים, כי חפץ השי"ת שבאמצעות הלקט ההוא שנותר יתעורר האדם לשוב בתשובה לפני ה' וירחמהו. הלא אמרו חז"ל (יומא פו, א) שאפילו עבר אדם על כריתות ומיתות בית דין, יכול הוא להתכפר עליהם, וגדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד.

כך מלמדים זכות על גנב

"בצדק תשפט עמיתך" (ויקרא יט, טו)

מסופר על רבי זלמליה מוולוז'ין, שפעם אחת בהיותו במקוה הבחין כי חולצתו נעלמה. לבש אפוא את חליפתו ללא החולצה ושב לביתו.

מיד בבואו הבחינה אשתו בכך ושאלה: "רבי זלמן, היכן החולצה שלך?"

ענה: "כנראה איזה עני אחד במקוה החליף אותה בטעות".

- "ולמה לא לקחת את החולצה שלו?" תמהה אשתו.

- "כי הוא שכח להשאיר את שלו"...

זוהי אהבת ישראל אמיתית!

בכל מסעות בני ישראל במדבר היו מריבות ומחלוקות, רק על המסע האחרון שלפני מתן תורה נאמר: "ויחן שם ישראל נגד ההר" (שמות יט, ב). ומבאר רש"י: "כאיש אחד בלב אחד". אמר הקב"ה: אם ישראל שרויים באהבה ובאחוה, מפרגנים זה לזה ואין ביניהם קנאה ותחרות, הרי שהגיע זמן מתן תורה!

חז"ל (שבת י, ב) אומרים: "הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו. מאי עביד ליה? אמר אביי, שייף ליה משחא ומלי ליה כחלא". מפרש רש"י: "ישפשפו בשמן או ייתן כחול בין עיניו, דבר הנראה, שתשאלנו אמו מי עשה כן, ויאמר לה התינוק פלוני עשה, וגם פת נתן לי".

במציאות של ימינו ניתן לומר, שכאשר אדם מכין ומורח לתינוק כריך עם ריבה, עליו למרוח מעט ריבה גם על שפתי התינוק, כדי שאמו תבחין בדבר, תשאל ותברר, וכך יודע לה שפלוני הוא שנתן לבן שלה כריך עם ריבה.

ומה העניין שתדע?

התשובה היא, כי עצם העובדה שהיא מגלה שיש מי שאוהב את הילד שלה ודואג לו, מרבה את רוח האהבה והאחוה, השלום והרעות בין בני ישראל! האוירה הופכת להיות נוחה יותר, נעימה יותר, אוהבת יותר ומפרגנת יותר.

אני זוכר, כך מספר הרב שכטר זצ"ל, שפעם הלכתי ברחוב בשווייץ, כשאני אוזן בידי תיק ג'ימס בונד. מרחוק הלכה אשה יהודיה צעירה עם טילולן ובתוכו שני ילדים.

האשה לא ידעה שיש לי שמיעה חדה, כך שיכולתי לשמוע מה היא מדברת, למרות שדברה מאד בשקט. שמעתי כיצד היא פונה אל בורא העולם בבקשה חרישית: "רבנו של עולם! אנא תן ליהודי הזה הצלחה, שיקבלו אותו בכל מקום בסבר פנים יפות, ויתנו לו צדקה ביד רחבה!"

למרות שלא עסקתי באותה עת בהתרמה לצדקה, מאד התרגשתי מעצם דאגתה של אשה יהודיה לאחיה היהודים על אף שאינה מכירה אותם.

זוהי אהבת ישראל אמיתית! לאהוב כל יהודי מוכר או לא מוכר. לאהוב כל אחד. וממילא יתקיים בנו מאמר הכתוב "אני ה'" והקב"ה יתאוה לשכון בתוכנו.

אמרנו לך! הרי הזהרנו אותך! אך החבר הנאמן טען בלהט: "כפי הנראה יידי נאנס באונס גדול שמנע ממנו מלשוב, שאם לא כן בוודאי היה שב! וגם אם לא יצליח להגיע, הנני מוכן למות תחתיו".

כאשר הגיעה השעה היעודה, והנידון למוות לא חזר לרצות את ענשו, העלו את חברו לגרדום, ועמדו להוציאו להורג.

בשניה האחרונה, לאחר שכבר נכרך החבל על צווארו, הגיע סוס בדהרה עצומה, הסוס נפל ארצה, כשקצף סמיך זב מפיו, והנידון למוות קפץ ממנו, ושאל בסערה עצומה: "האם הספקתי להגיע בזמן, או שחלילה אחרתי את המועד? האם יידי הטוב עדיין בין החיים? אונס גדול עכב אותי בדרכי, עשיתי את כל המאמצים על מנת להגיע בזמן, כדי שחברי הטוב לא ימות חלילה במקומי!"

שני הידידים התרפקו בדמעות איש על צוואר רעהו, אך מיד פרץ ביניהם ויכוח גועש. החבר שכבר ניצב על הגרדום, טען ואמר: "כבר הוציאו אותי למיתה. כבר גמרתי בדעתי שאני עומד להסתלק מן העולם, לפיכך צריך להרוג אותי, ואילו אתה תיסע לביתך לחיים טובים ולשלום, אל אשתך וילדיך הקיירים!" ברם הנידון למוות טען לעומתו: "אני הוא זה שנשפט למיתה, לא יעלה על הדעת שתמות במקומי! אנא, שחררו את חברי לחיים ולשלום, ואותי תתלו, כפי שנגזר עלי במשפט!"

במקום התחוללה מהומה רבת, ופסק הדין לא הוצא אל הפועל, אלא הושהה עד לברור הדברים. עד מהרה הגיעה הפרשה לפני המלך, אשר ציווה להביא לפניו על אתר את שני החברים. כאשר התייצבו השנים בארמון, ביקש מהם המלך שיספרו לו את האמת לאמיתה, בנוגע למאורע שהתרחש ביניהם. החברים ספרו למלך את כל האמת: "רעים אנחנו בלב ובנפש, כל אחד מאיתנו ביכר לתת את חייו כדי להציל את חיי חברו, אף כי לאמיתו של דבר שנינו חפים מפשע".

הדברים נגעו עד עומק לבו של המלך, קרא בהתלהבות: "מוכן אני לחוס על חיי שניכם אך בתנאי אחד, הביאוני נא בברית ידידותכם, עז רצוני להיות שלישי בחבורתכם!"

זהו מה שאמר הכתוב: "ואהבת לרעך כמוך" - אם תאהב את רעך, כפי שאתה אוהב את עצמך, אזי "אני ה'" - הקב"ה כביכול מצטרף לחברותא קדישא שלכם.

קשר הדוק נמצא בפרשתנו לימים הקדושים והנעלים המקיפים אותנו בתקופה זו הלא הם ימי 'ספירת העומר' בהם אנו נדרשים לתיקון המידות וההנהגה שבין אדם לחברו. כה רצויה היא מידת האהבה והאחוה בין איש לרעהו, כפי שהיטיב לבטא זאת האדמו"ר מרוז'ין על הפסוק בפרשת השבוע "ואהבת לרעך כמוך אני ה'" (ויקרא יט, יח) - כי כאשר שני יהודים אוהבים זה את זה בכל ליבם, ומוכנים לעשות זה למען זה את הכל בבחינת "ואהבת לרעך כמוך", אומר להם הקב"ה: "אני ה'", אני מעונין להיות שרוי בתוכם, ולהצטרף כביכול לחברתכם.

הגה"צ רבי אריה שכטר זצ"ל מספר ('אריה שאג') על שני חברים שהיו מסורים זה לזה, ונאמנים איש לרעהו בלב ונפש. פעם העלילו בני בליעל על אחד משניהם עלילת שוא ובעטייה הוא הועמד לדין, ונידון למוות.

חברו הנאמן לא חסך כל מאמץ, עמל וטרחה, ועשה את כל אשר בידו כדי להציל את חברו. אך למגינת לבו, כל מאמציו עלו בתוהו. כשהגיעה שעת האפס, וכבר עמדו להעלות את הנדון אל הגרדום, פנו אליו כנהוג כדי שיבקש את בקשתו האחרונה עלי אדמות בטרם יוציאוהו להורג.

האיש ביקש לשוב אל משפחתו, אל אשתו וילדיו, שהיו בארץ אחרת ולהיפרד מהם בטרם מותו. אך בקשתו נדחתה על הסף מחשש שינצל את ההזדמנות יברח ויעלם.

אך כאן התערב חברו הטוב ואמר: "מוכן אני לשבת בבית הסוהר כבן ערובה עד שרעי ישוב מעירו. ואם לא ישוב, מוכן אני לעלות אל הגרדום תחתיו!"

רבים ניסו להניא את האיש מלבצע צעד מסוכן שכזה, אך הלה מרוב אהבתו לידידו סרב לשמוע לדבריהם, ונכנס לבית הסוהר, ובלבד שחברו הטוב יוכל לחזות בפעם האחרונה בפניהם של בני משפחתו היקרים והאהובים, ולהיפרד מהם קודם מותו.

ונהג הגיע היום האחרון, בו היה על הנדון למוות לשוב לגרדום ולרצות את ענשו, אך הלה בושש מלהגיע! כל היועצים והחכמים למיניהם סנטו בחבר שונתר בכלא. "הרי